

Hans Appenzeller viert zijn 40-jarig jubileum als sieradenontwerper. Zijn werk is ook in het Museum voor Moderne Kunst in Arnhem te zien. Terecht, vindt hij.

V-mesh armband, ontwerp van Hans Appenzeller uit 1983.

FOTO VICTOR BERGEN HENEGOUWIN

Draagbaar, maar niet voor de massa

Sophie Kuitens

Draagbaarheid staat centraal in de ontwerpen van Hans Appenzeller. Onder de mouw van zijn jasje komt een flexibele zilveren armband tevoorschijn. „Ik maak niet iets voor een spijker aan de muur, of voor op de schoorsteenmantel. Een armband of collier komt pas echt tot zijn recht als het gevuld wordt door een menselijk lichaam.”

Precies veertig jaar geleden opende Appenzeller, samen met collega Lous Martin, Galerie Sieraad in Amsterdam, de eerste sieradengalerie van Nederland. „Dat deed best veel stof opwaaien in die tijd. Ik had een muur vol krantenknipsels over de galerie, de media vlogen erop af.”

'Als ik iets maak waar één iemand op de wereld iets voor zou willen betalen, is mijn missie geslaagd'

Toen Galerie Sieraad opende, was Appenzeller nog student aan de Gerrit Rietveld Academie. Hij wist allang dat hij sieradontwerper zou worden, ook al bestond dat beroep nog niet echt in Nederland. „Ik was een keer in de expositieruimte van Nicolaas van Beek en zag dat hij gewoon maakte wat hij zelf wilde. Zijn ontwerpen verkocht hij dan aan mensen die geïnteresseerd waren. Totaal onafhankelijk. Dat wilde ik ook zijn.”

In 1975 opent Appenzeller zijn eigen winkel aan de Grimburgwal,

in hartje Amsterdam. Vanaf dat moment gaat het hard. In 1983 gaat de ontwerper in New York wonen. Hij opent zijn tweede winkel aan Madison Avenue en later nog een derde op West Broadway in Soho. „New Yorkers hebben heel andere wensen dan Amsterdammers. Hier wil men het verhaal achter het sieraad horen, daar helemaal niet. Daar is de toepasbaarheid van het sieraad het meest belangrijk. Ik heb in New York heel veel geleerd.”

Maar na negen jaar komt er een eind aan de Amerikaanse droom en sluit hij de winkel. Hij moest tonnen aan huur per jaar betalen en in Nederland had hij ook een winkel die aangestuurd moest worden. „Als je zo groot bent, moet je goed kunnen delegeren, of een onpersoonlijk product maken. Dat was niks voor mij, dus ik stopte ermee.”

Terug in Nederland gaat Appenzeller zich nog meer richten op zijn 'taak'. „Ik wil niet iets voor de massa maken. Aan het eind van de jaren zestig lag mijn werk nog wel eens in de Bijenkorf. Nu kan dat niet meer, mijn klanten willen dat ook niet. Als ik iets maak waar één iemand op de wereld iets voor zou willen betalen, dan is mijn missie geslaagd.”

Twee armbanden uit de beginperiode van Appenzeller, liggen tentoongesteld in het Museum voor de Moderne Kunst in Arnhem. „Terecht. Gebruiksvoorwerpen uit de Middeleeuwen liggen ook in het museum, dus waarom geen sieraden uit ons eigen land?”

Appenzeller loopt, tevreden met wat hij bereikt heeft, door zijn winkel. „Dit is de ideale oplossing voor je oude dag. Na al die jaren werken, rijdt de trein gewoon door, ook zonder mij. Dat is een geruststellend gevoel.”

Voor zijn jubileum heeft hij een nieuwe collectie gemaakt. Samen met het technologische bedrijf Freedom of Creation maakt hij nu sieraden met behulp van een 3D-printer. „Dat bestond natuurlijk al, maar ik heb als eerste een extra stap gezet in deze techniek. Ik print losse onderdelen in goud en zilver, die als één geheel uit de printer rollen. Het is echt een barrière die is overwonnen.”